

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.868 van 4 oktober 2012
in de zaak A. 205.177/IX-7710**

In zake: Michel BECKERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrick Devers
kantoor houdend te 9000 Gent
Kouter 71-72
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de LOKALE POLITIEZONE HASSELT - ZONHOVEN -
DIEPENBEEK (HAZODI)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrick Hofströssler
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 11 juni 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van het politiecollege van de lokale politiezone HAZODI van 30 maart 2012 waarbij de voorlopige schorsing van Michel Beckers met vier maanden wordt verlengd, met inhouding van 25 % van zijn brutowedde.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 september 2012.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Patrick Devers, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Patrick Hofströssler, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De lokale politiezone HAZODI staat sedert 6 oktober 2011 – datum van een televisiereportage over mistoestanden binnen deze politiezone – in de belangstelling. Er zijn beschuldigingen geuit van corruptie en onrechtmatige toe-eigening van publieke gelden, er is sprake van een “graaicultuur” binnen de politiezone, en er is beroering omtrent de klokkenluiders die de mistoestanden hebben onthuld.

De verzoeker, die hoofdcommissaris van politie is en de leiding van de politiezone heeft gehad van 2000 tot medio 2011, wordt in diverse beschuldigingen genoemd.

3.2. Op 17 oktober 2011 beslist het politiecollege van de voornoemde politiezone om een overeenkomst te sluiten met het auditkantoor i-Force betreffende het voeren van een onderzoek naar eventuele mistoestanden.

Volgens de verwerende partij worden aan het voornoemde auditkantoor onder meer de volgende opdrachten gegeven:

- na te gaan welke voordelen van financiële en feitelijke aard binnen de politiezone aan de tewerkgestelde personeelsleden en hun omgeving konden worden verleend;
- na te gaan wie die voordelen heeft genoten;
- na te gaan of de toebedeling van die voordelen conform het rechtskader gebeurde;
- na te gaan of de toebedeling op ambtelijk juiste wijze werd afgehandeld;
- te begroten wie welke voordelen genoot en te bepalen, zo mogelijk te kwantificeren, of en zo ja in welke mate op onrechtmatige of onregelmatige wijze voordelen werden genoten of verleend.

Volgens de verwerende partij komt het voornoemde auditkantoor op 26 oktober 2011 tot de eerste conclusie dat:

- enerzijds een kleine groep personen mogelijk onregelmatig voordelen kregen en anderzijds zonder kwaad opzet administratieve fouten mogelijk waren en controle niet altijd optimaal was;
- er verdere vragen rezen bij een aantal mogelijke onregelmatigheden met een financiële impact die wel substantieel hoger ligt;
- de overgrote meerderheid van de personeelsleden van de politiezone niets te maken hadden met de verdachtmakingen van de afgelopen weken en dus eerlijke en gedreven politiemensen zijn, ten dienste van de inwoners van de betrokken gemeenten.

3.3. Ondertussen was de verzoeker door de bijzonder rekenplichtige van de politiezone, ingevolge een beslissing van het politiecollege van 5 september 2011, op 6 en 10 oktober 2011 aangeschreven om vergoedingen, in totaal ten bedrage van 6.638,02 euro, terug te betalen. De verzoeker heeft daaraan gevolg gegeven.

3.4. Het politiecollege geeft het auditkantoor i-Force de opdracht om, mede op basis van de klacht met burgerlijke partijstelling die de klokkenluiders op 20 december 2010 hebben ingediend, mogelijke onregelmatigheden nader te onderzoeken en indien mogelijk te bepalen wie welke voordelen op onrechtmatige wijze heeft genoten.

3.5. Het parket-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen deelt bij brief van 17 november 2011 aan de nieuwe korpschef van de politiezone HAZODI mede dat een strafrechtelijk opsporingsonderzoek wordt gevoerd naar de feiten die het voorwerp uitmaken van de klacht met burgerlijke partijstelling, zowel met betrekking tot “pesterijen” als de “graaicultuur”.

Volgens de verwerende partij werden bovendien op 10 oktober 2011 door de voorzitter van het politiecollege en de nieuwe korpschef meerdere klachten ingediend bij de Anticorruptiecel van de federale gerechtelijke politie en voeren daarnaast ook het Comité P en de Algemene Inspectie onderzoeken naar de kwestieuze feiten en de rol van de verzoeker daarin. Die onderzoeken zijn nog aan de gang.

3.6. Op 8 december 2011 presenteert het auditkantoor i-Force zijn bevindingen aan het politiecollege, dat in spoedzitting bijeenkomt. Het onderzoeksrapport van het auditkantoor formuleert de volgende conclusie:

“Onze finale bevindingen m.b.t. financiële en/of feitelijke voordelen die in onze vervolgoopdracht nader werden onderzocht kunnen samengevat worden als volgt :

[...]

In totaal werd 140.676 EUR aan vaste toelagen onterecht uitbetaald. Op een totaal uitbetaald bedrag van 2.095.664 EUR betekent dit 6,7 %.

Voor de variabele vergoedingen hebben we voor 86.500 EUR aan onterechte betalingen vastgesteld. Het betreft uitsluitend maaltijdvergoedingen voor de plantondienst. Dit betekent 0,8 % op een totaal bedrag van 11.399.993 EUR aan variabele vergoedingen (periode 01/01/2006 t.e.m. 30/09/2011). Het bedrag van deze onterechte maaltijdvergoeding werd berekend op basis van een extrapolatie van de detailplanning voor 2010 van deze plantondienst. De detailgegevens voor de andere jaren waren immers niet beschikbaar.

Daarenboven stellen [we] vast dat de heer Beckers een bedrag van 261,89 EUR onterecht heeft ontvangen als toelage 'ononderbroken dienst meer dan 24u' in de maand november 2008. Op dat ogenblik was hij niet meer gedetacheerd en genoot de heer Beckers van de mandaattoelage als korpschef. De toelage 'ononderbroken dienst meer dan 24u' is niet cumuleerbaar met deze mandaattoelage.

Aangaande het persoonlijk gebruik van dienstvoertuigen kunnen we besluiten dat :

- het gebruik van de dienstvoertuigen door de heer Beckers en de heer [B.] niet werd opgenomen in hun loonverwerking als belastbaar voordeel van alle aard;
- het evenwel niet in onze bevoegdheid lag om ook een finale verificatie te verrichten ten aanzien van de ingediende personenbelasting;
- er in hoofde van de heer Beckers de facto een dubbele vergoeding werd toegekend voor de met het dienstvoertuig gemaakte verplaatsingskosten doordat hij zowel beschikte over een tankkaart op kosten van de politiezone HAZODI en daarnaast ook een forfaitaire verplaatsingsvergoeding ontving.

Voor wat betreft de problematiek van de onterecht toegekende verlofdagen in hoofde van bepaalde officieren kunnen we besluiten dat voor de volledige onderzoeksperiode in totaal 177 verlofdagen onrechtmatig werden toegekend op basis van een beslissing van de heer Beckers.

Aangaande de verantwoordelijkheid voor het onterecht toekennen van voormelde financiële en/of feitelijke voordelen en de hoge uitschieters voor de variabele voordelen (maar niet aantoonbaar onterecht), kunnen we op basis van het door ons uitgevoerde onderzoek besluiten dat :

- 1) de heer Beckers niet alleen een non-beleid heeft gevoerd aangaande toelagen en vergoedingen, terwijl hij – met uitzondering van de periode maart 2007 tot maart 2008 – hiervoor wel de eindverantwoordelijkheid droeg maar ook zelf niet het goede voorbeeld heeft gegeven;
- 2) er in de door ons onderzochte periode geen duidelijke controlebevoegdheden aangaande toelagen en vergoedingen zijn bepaald;
- 3) er mede door de manier waarop de planning en de registratie van de diensten (in het bijzonder de Openbare Orde-diensten en tal van evenementen) plaatsvond, de toekenning van variabele voordelen (in het bijzonder voor nacht-, over-, en weekenduren) volledig los van de personeelsdienst gebeurde en er voor deze categorie van voordelen minstens een gedeelde verantwoordelijkheid ligt bij de verantwoordelijke officier, in casu de heer [B.];

4) derhalve de respectievelijke verantwoordelijken van de personeelsdienst slechts in beperkte mate verantwoordelijk kunnen gesteld worden.

We wensen te benadrukken dat we geen aanwijzingen hebben gevonden dat het basis- en middenkader zelf doelbewust onregelmatigheden zou hebben gepleegd om zich ten onrechte toelagen en vergoedingen toe te kennen.

Tijdens de loop van onze auditwerkzaamheden hebben we vernomen dat er tevens sprake zou kunnen zijn van onregelmatigheden bij de toekenning van weddeschalen aan het CALOG-personeel dat bij de opstart van de politiezone HaZoDi overgekomen is van de Stad Hasselt. Op basis van de door ons uitgevoerde auditwerkzaamheden kunnen we stellen dat er een merkwaardige weddesprong is vastgesteld in hoofde van 4 personeelsleden van het CALOG-personeel. De financiële impact hiervan als volgt kan worden samengevat :

[...]

De totale financiële impact bedraagt 218.882 EUR (niet-geïndexeerd) voor het geheel van de periode 1/1/2002 t.e.m. 31/12/2010.

Aangezien aan het Comité P gevraagd werd deze problematiek ten gronde te onderzoeken, hebben wij hiernaar geen verder onderzoek verricht en kunnen wij derhalve geen uitspraak doen over de vraag of er al dan niet sprake is van onrechtmatige toekenning en wie hiervoor verantwoordelijk is”.

3.7. Eveneens op 8 december 2011 beslist het politiecollege de verzoeker met onmiddellijke ingang voorlopig te schorsen en hem daarover binnen een termijn van tien dagen te horen.

3.8. Diezelfde dag nog organiseert het politiecollege een persconferentie waarop de resultaten van de audit worden toegelicht en onder meer wordt meegedeeld dat twee personen onmiddellijk en voorlopig worden geschorst in het belang van de dienst en dat tegen hen een disciplinair dossier wordt samengesteld.

3.9. Nadat de verzoeker, bijgestaan door zijn raadsman, door het politiecollege is gehoord, beslist dit college op 16 december 2011 om de beslissing van 8 december 2011 betreffende de voorlopige schorsing van de verzoeker te bekrachtigen en de verzoeker in het belang van de dienst voorlopig te schorsen gedurende vier maanden “te rekenen vanaf heden” met inhouding van 25 % van zijn brutowedde.

3.10. Op 20 februari 2012 dient de verzoeker bij de Raad van State een verzoekschrift in waarbij hij de nietigverklaring en de schorsing van de tenuitvoerlegging vordert van de besluiten van het politiecollege van 8 en 16 december 2011 betreffende zijn voorlopige schorsing (zaak A. 203.725/IX-7553).

Bij arrest nr. 219.694 van 11 juni 2012 verwerpt de Raad van State de vordering tot schorsing omdat de bestreden besluiten reeds volledige uitwerking hebben gekregen en de verzoeker niet aantoonde dat hij na het verstrijken van de duur van de opgelegde voorlopige schorsing nog een nadeel ondergaat dat ernstig en moeilijk te herstellen is en waaraan de schorsing van de bestreden besluiten alsnog kan verhelpen.

Het beroep tot nietigverklaring is nog hangende.

3.11. Op 30 maart 2012 beslist het politiecollege, na de verzoeker te hebben gehoord, om “de beslissing van het Politiecollege van 16 december 2011 [te verlengen] gedurende een termijn van 4 (vier) maanden met een inhouding van wedde ten belope van 25% (vijfentwintig procent) op de bruto-wedde”.

Het desbetreffende besluit van het politiecollege maakt het voorwerp uit van de thans voorliggende vordering.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. Het bestreden besluit verlengt verzoekers voorlopige schorsing waartoe door het politiecollege op 16 december 2011 werd beslist, met vier maanden. Aangezien op 16 december 2011 aan de verzoeker een voorlopige schorsing werd opgelegd “gedurende een termijn van 4 (vier) maanden te rekenen vanaf heden”, verstreek deze voorlopige schorsing op 15 april 2012. De verlenging van verzoekers voorlopige schorsing waartoe bij het thans bestreden besluit van het politiecollege van 30 maart 2012 werd beslist, liep derhalve van 16 april 2012

tot 15 augustus 2012.

Op de datum van de sluiting van de debatten in de onderhavige zaak heeft ook het thans bestreden besluit volledige uitwerking gehad. De vraag rijst derhalve of het bevelen van de schorsing van het bestreden besluit nog enig nut kan hebben voor de verzoeker en dienvolgens of de verzoeker nog een actueel belang heeft bij zijn vordering.

5. Een schorsingsarrest heeft slechts uitwerking voor de toekomst en kan een nadeel dat door de verzoeker reeds volledig werd ondergaan niet meer goedmaken. Vanuit dat oogpunt kan een schorsing van het bestreden besluit voor de verzoeker alleen dan nog nuttig zijn wanneer blijkt dat het oorspronkelijke nadeel, waarvan de ernst en het moeilijk te herstellen karakter zouden zijn aangetoond, op het ogenblik van de uitspraak over de vordering tot schorsing nog voortduurt. In zoverre hangt het belang van de verzoeker bij zijn vordering samen met één van de grondvoorwaarden voor het bevelen van de schorsing, namelijk deze betreffende het moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

6. De verzoeker verwijst in zijn verzoekschrift wat de schorsingsvoorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft, naar hetgeen hij reeds heeft aangevoerd in zijn vordering tot schorsing in de zaak A. 203.725/IX-7553.

Hij herhaalt dat het politiecollege aan de hand van het rapport van het auditkantoor een zondebok heeft gevonden en het aldus kan doen voorkomen dat het zelf geen enkele verantwoordelijkheid draagt voor de aanhoudende malaise in de politiezone. Het politiecollege is daarbij evenwel voorbijgegaan aan de meest elementaire voorzorgen op het vlak van de aanstelling van de CVBA i-Force, de tegensprekelijkheid van de bevindingen van dit auditkantoor en het bepalen van de juiste verantwoordelijkheid voor eventuele malversaties in de politiezone. Daarbij komt volgens de verzoeker dat de verwerende partij op 8 december 2011, toen hij zelf nog volledig onwetend was,

een persconferentie heeft georganiseerd voor de audiovisuele en geschreven pers, tijdens dewelke zijn voorlopige schorsing in de openbaarheid werd gegooid zonder dat hij enige mogelijkheid van verweer had. De verzoeker stelt dat zijn goede naam, zowel binnen het korps als bij het publiek, op volstrekt onaanvaardbare wijze is aangetast, in die mate zelfs dat een “abnormaal ernstig moreel nadeel” voorligt dat alleen kan worden hersteld middels een schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van het politiecollege van 16 december 2011. Ten slotte blijkt volgens de verzoeker uit het nieuwe organigram van de politiezone, dat eveneens van 8 december 2011 dateert, dat men van hem niet meer wil weten, en vertellen de motieven van het besluit van het politiecollege van 16 december 2011 hetzelfde verhaal.

De verzoeker voegt eraan toe dat het aangevoerde nadeel “evident verergert naarmate de tijd voortschrijdt” en hij “bij gebrek aan onderzoek na thans meer dan vijf (5) maanden, in het ongewisse wordt gelaten over het lot van de tuchtprocedure ten gronde”.

7. Zoals de Raad van State reeds heeft geoordeeld in zijn arrest nr. 219.694 van 11 juni 2012 over verzoekers vordering tot schorsing in de zaak A. 203.725/IX-7553, voert de verzoeker aldus een louter moreel nadeel aan. Daargelaten of dit aangevoerde nadeel als ernstig en moeilijk te herstellen kan worden beschouwd en aan het bestreden besluit kan worden toegeschreven, blijkt uit niets dat het de duur van de uitwerking van het bestreden besluit overstijgt. De verzoeker toont helemaal niet aan dat de verlenging van zijn voorlopige schorsing hem ook ná het verstrijken van de duur ervan nog een moeilijk te herstellen ernstig moreel nadeel berokkent, laat staan dat dit nog zou kunnen worden verholpen door een schorsing van het bestreden besluit. Voor zover de verzoeker het aangevoerde morele nadeel thans nog ondergaat, dient dit te worden toegeschreven aan de nieuwe verlenging van de voorlopige schorsing waartoe het politiecollege inmiddels zou hebben beslist. Een nieuwe verlenging van verzoekers voorlopige schorsing moet evenwel worden onderscheiden van het thans bestreden besluit en kan afzonderlijk met een beroep tot nietigverklaring en vordering tot schorsing –

desgevallend bij uiterst dringende noodzakelijkheid – worden bestreden.

In de mate dat de verzoeker aanvoert dat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel evident verergert naarmate de tijd voortschrijdt en hij bij gebrek aan onderzoek na meer dan vijf maanden nog steeds in het ongewisse wordt gelaten over het lot van de tuchtprocedure, moet worden vastgesteld dat de onzekerheid omtrent het lot van de tuchtprocedure geen nadeel is dat voortvloeit uit het bestreden besluit en bijgevolg kan het niet ongedaan worden gemaakt door de schorsing ervan, zeker niet nadat dit besluit volledige uitwerking heeft gekregen.

8. Nu het bestreden besluit volledige uitwerking heeft gekregen en de verzoeker niet aantoont dat hij na het verstrijken van de duur van de door het bestreden besluit opgelegde verlenging van zijn voorlopige schorsing nog een nadeel ondergaat dat ernstig en moeilijk te herstellen is en dat een schorsing van dit besluit alsnog zou kunnen verhelpen, moet worden besloten dat hij geen belang meer heeft bij zijn vordering tot schorsing.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 oktober 2012,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

André Vandendriessche